Husarliv i malmö

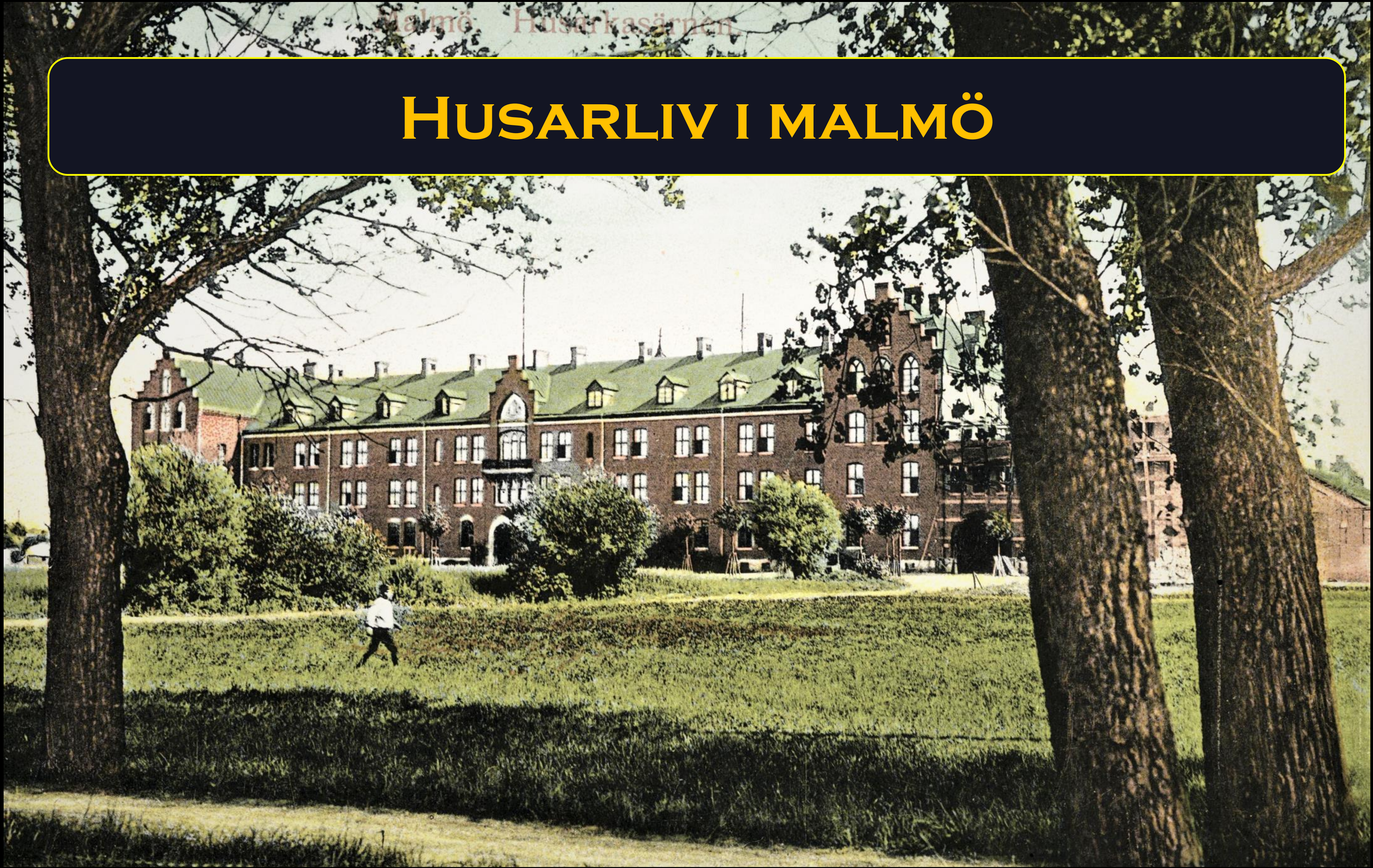

KRONPRINSENS

HUSARER

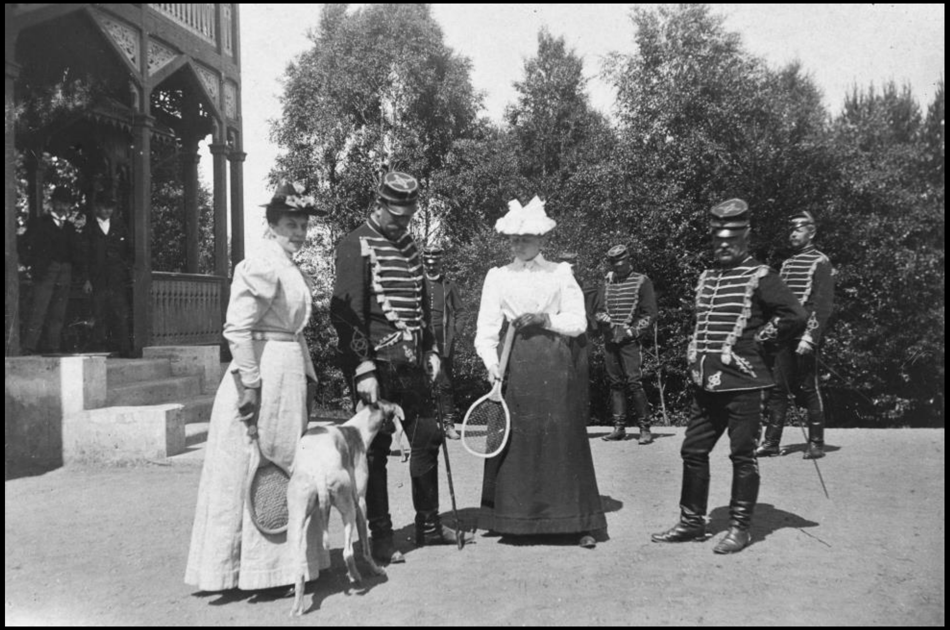

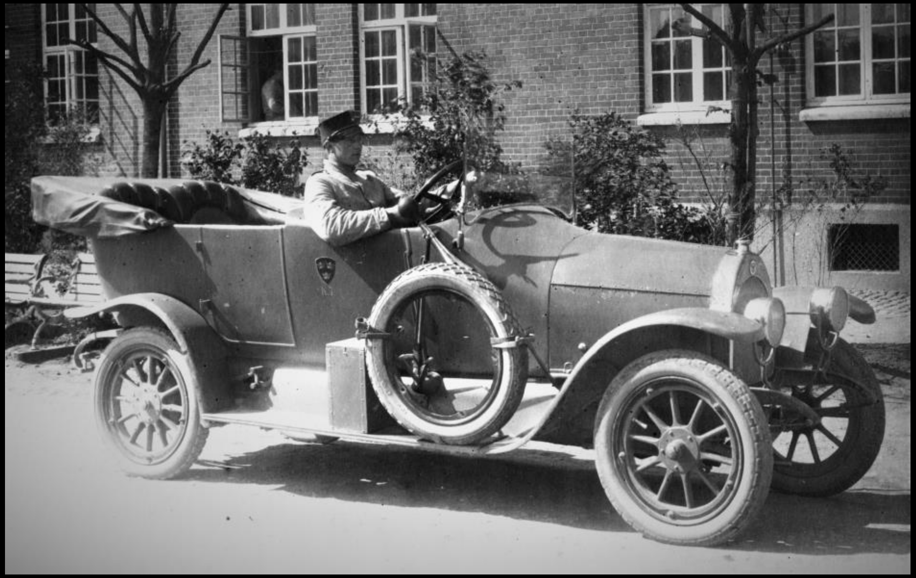

Kronprinsens husarregemente (K 7) var ett kavalleriförband inom svenska armén som verkade i olika former åren 1758–1927. Förbandsledningen var förlagd i Malmö garnison i Malmö.

Mörnerska Husarregementet [1801-1816]

Gula Husarregementet (Wrangelska Husarregementet) [1762-1766]

Husarregementet Konung Karl XV [1860-1882]

Kungliga Husarregementet (Mörnerska Husarregementet) [1766-1797]

Kronprinsens Husarregemente [1882-1927]

Putbus och Platens Husarkår [1757-1762]

Blåa Husarregementet (Putbusska Husarregementet) [1762-1766]

Cederströmska Husarregementet [1816-1860]

Hornska Husarregementet [1797-1801]

UNIFORMER MED ÅRGÅNG

PORTRÄTT AV RYTTMÄSTARE AXEL GUSTAF VON ARBIN.

Tid - Fotografering
1880-1885

Foto: Okänd fotograf / Malmö Museer

RYTTMÄSTARE

KRONPRINSENS HUSARREGEMENTE

FOTO 1900

STELLAN MÖRNER

1850 - 1912

Foto: Okänd fotograf / Malmö Museer

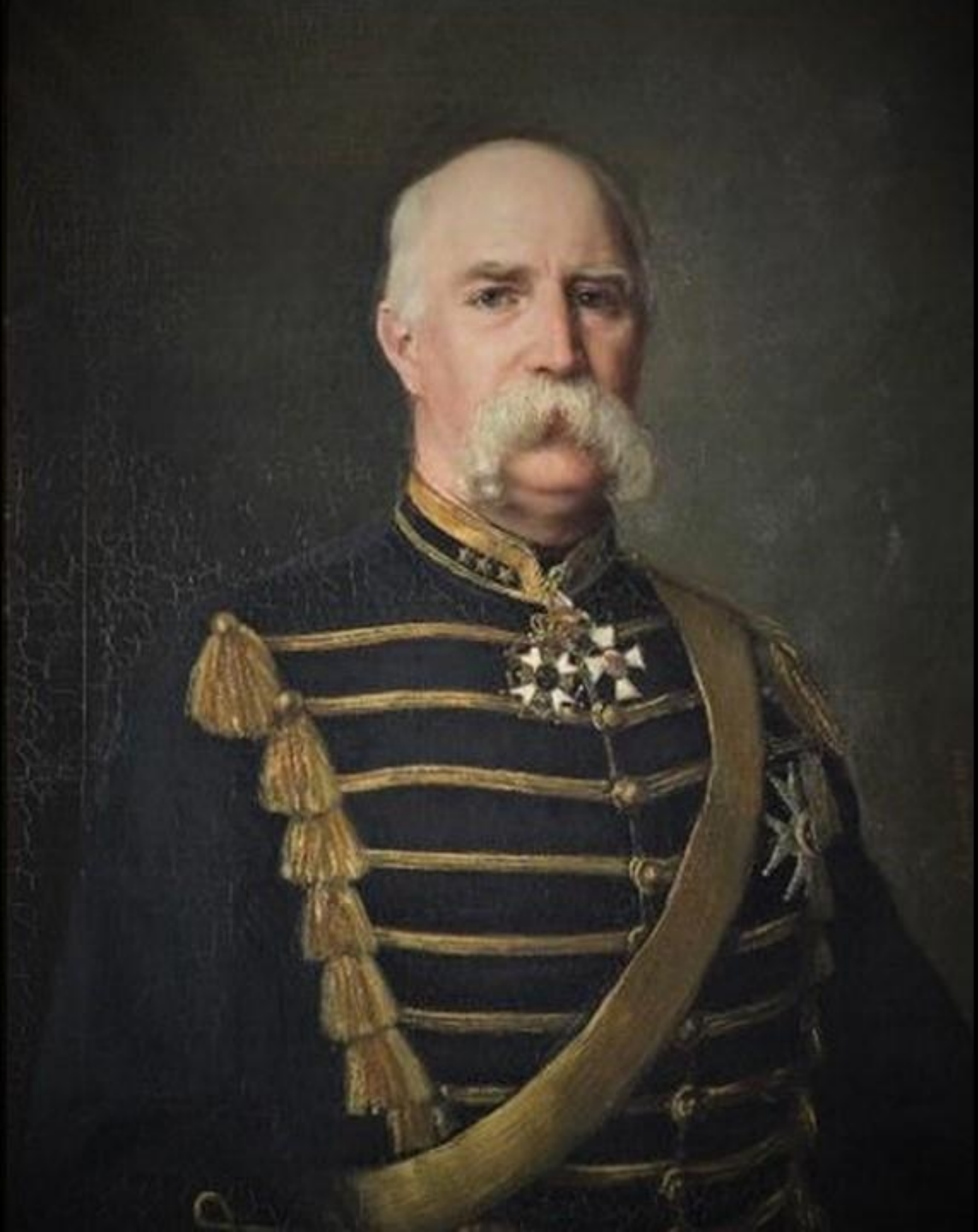

PORTRÄTT AV CORNELIUS ALEXANDER SJÖKRONA, 1885. OLJEMÅLNING PÅ DUK AV A. LEUHUSEN, 1885.

C A SJÖKRONA, ÖVERSTE OCH CHEF FÖR KRONPRINSENS HUSARREG. 1883 - 1891.

PÅ PORTRÄTTET KLÄDD I OFFICERUNIFORM M/1845, BÄR SVÄRDSORDENS RIDDARKORS.

© Amalia Aurora Adelaide Leuhusen / avfotograferad av Beatrix Bezeczki / Malmö Museer

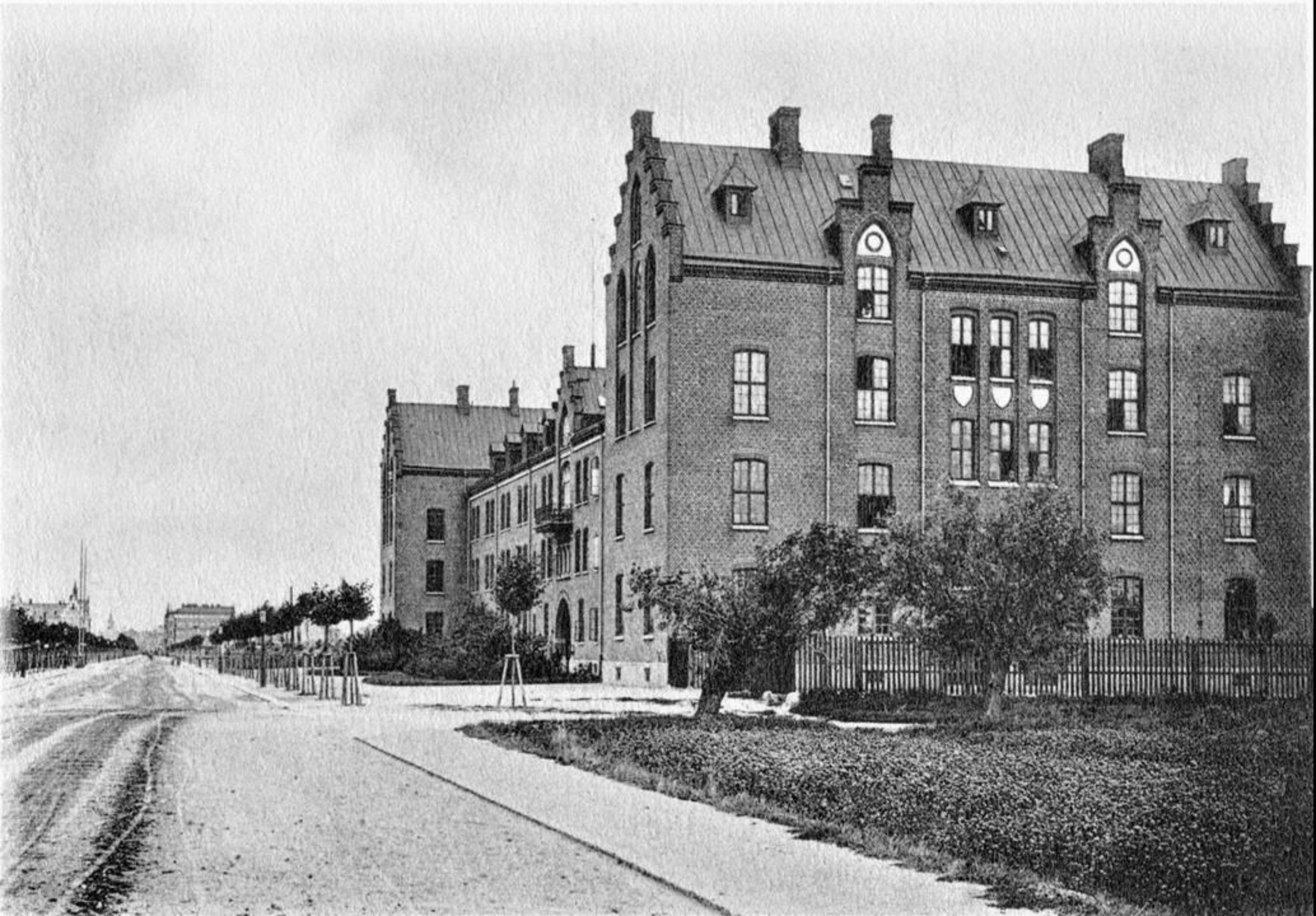

1902

1920

Kavalleriet (K) är ett truppslag inom den svenska armén som verkat i olika former sedan 1536. Sedan 2005 är Livregementets husarer det enda återstående självständiga förbandet inom truppslaget.

Adressen i Malmö blev

Regementsgatan

År 1897 förlades hela regementet till nybyggda kaserner på Regementsgatan 22 i Malmö.

Kasernerna i Malmö uppfördes efter 1892 års härordnings byggnadsprogram

Regementet avvecklades den 31 december 1927

SLUT PÅ EN EPOK ÅR 1927 AVTACKAS

Kronprinsens husarregemente (K 7) var ett kavalleriförband inom svenska armén som verkade i olika former åren 1758–1927. Förbandsledningen var sedan 1897 förlagd i Malmö garnison i Malmö.

KRONPRINSENS HUSARREGEMENTE MALMÖ 1927

Byggnaderna revs sedan 1960, varefter "skyskrapan" Kronprinsen uppfördes på det gamla regementsområdet.

Sedan kejsar Alexander I av Ryssland under Napoleonkrigen uppmanat Gustav IV Adolf att bryta med Storbritannien, inleddes det finska kriget genom att han den 21 februari 1808 lät sina trupper under Fredrik Vilhelm von Buxhövden gå över Kymmene älv och överfalla Sverige.

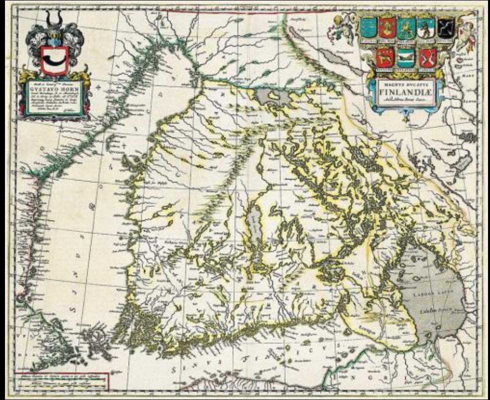

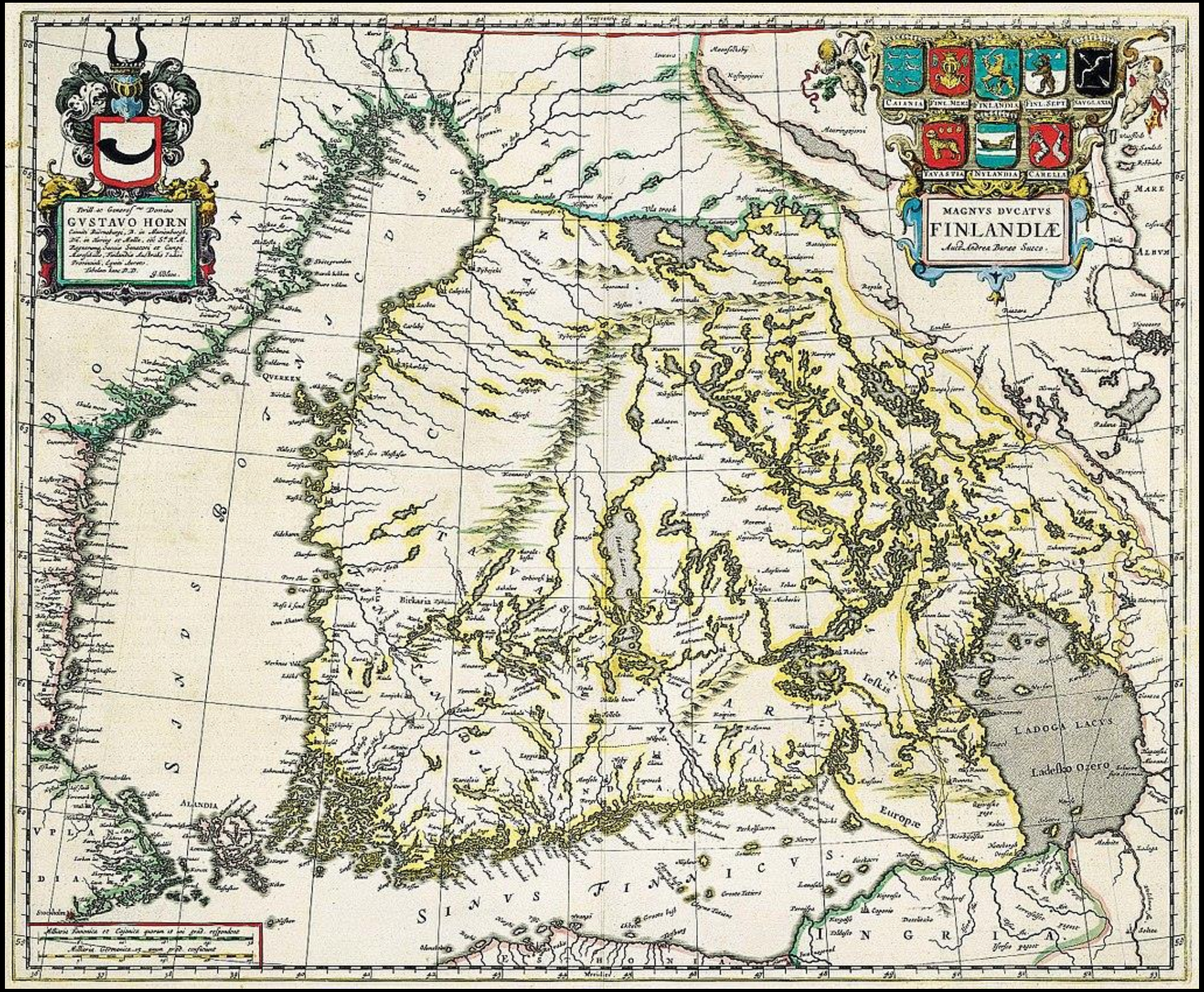

Finland 1662

ULEÅBORG
SIIKAJOKI
REVOLAKS
SVERIGE
FINLAND
RYSSLAND
VIRTA BRO
JUUTAS
ORAVAIS
VASA
LAPPO
KUOPIO
ALAVO
ÖMOSSA
ST. MICHEL
TAVASTEHUS
VIBORG
FREDRIKSHAMN
ÅBO
LEMO
HÄLSINGFORS
SVEABORG
PETERSBURG
STOCKHOLM

Finska krigets krigsskådeplatser i Finland.

Kriget utkämpades främst i Finland och de största slagen stod i svenskspråkiga Österbotten. Efter det svenska nederlaget vid Oravais i september 1808, flyttade striderna in i egentliga Sverige och en rad blodiga fäktningar kom att stå även i Västerbotten år 1809. Fram till 1809 var Finland en oskiljaktig del av Sverige och betraktades helt enkelt som ett svenskt område med samma status som Västerbotten eller Småland.

Efter freden i Fredrikshamn den 17 september 1809 kom den kvarvarande svenska armén omfatta sju kavalleriförband, medan ett antal kavalleriförband i hemmahörandes i den östra rikshalvan Finland upplöstes.

Freden i Fredrikshamn

Enligt fördraget fick Sverige avträda hela Finland, Åland samt de delar av dåvarande Västerbotten och Lappland som var belägna öster om Torne-Muonio-Könkämä älv till Ryssland.

De avträdda områdena bildade efter freden Storfurstendömet Finland.

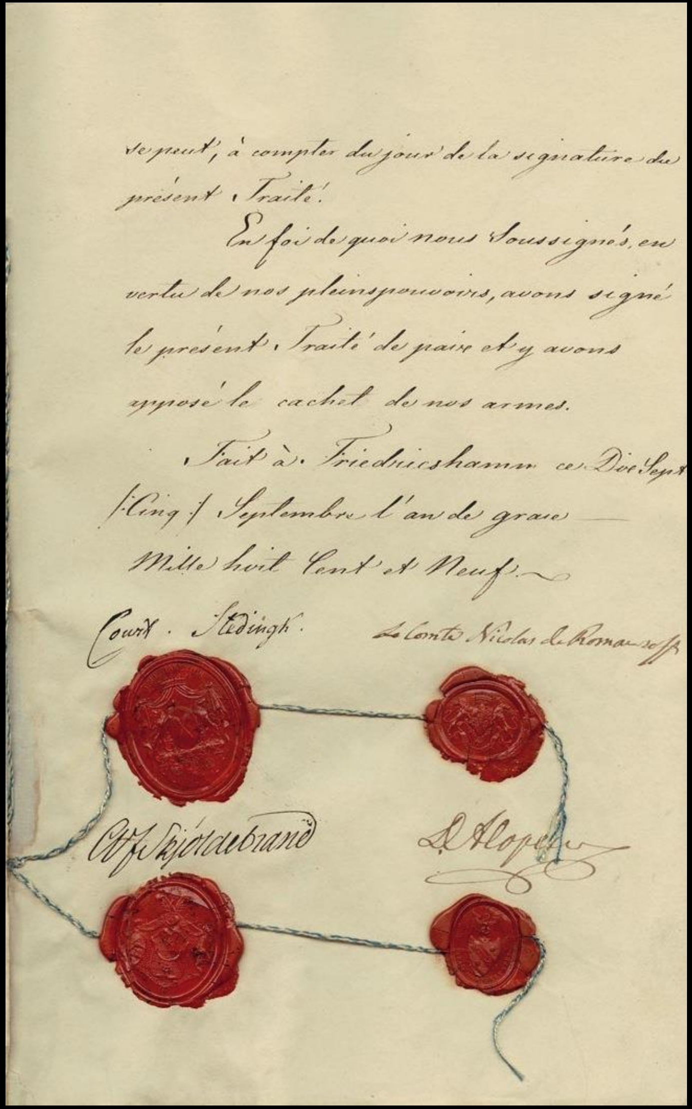

1816 års enheter

Livgardet till häst
Livregementets dragonkår
Livregementets husarkår
Smålands dragonregemente
Skånska husarregementet
Skånska karabinjärregementet
Cederströmska husarregementet

Då och då kunde malmöbon få se de värvade husarerna vid Kronprinsens Husarregemente, när de marscherade genom staden i all sin glans med klingande spel och fladdrande fanor.

2

Dessa uniformerade ryttare, som i all sin ståt och prakt marscherade genom stadens gator på väg till sin exercisplats på Limhamnsfältet, uppfattades som en verklig begivenhet

Våldsdåd på Öster

Stadens nymornade poliskår var en av de yrkesgrupper, som ofta konfronterades med den oangenäma sidan av husarregementets närvaro. Poliserna fick enbättre överblick än de flesta över det elände, som det värvade manskapet kunde förorsaka på sin fria tid. Ett belysande exempel på detta är en rapport skriven en sensommardag år 1885 av överkonstapel P.N. Lundqvist om några nattliga händelser, som hade inträffat i stadens östra delar.

Smedmästare Hansson fick stryk

Vidare har anmälts å vaktkontoret dels af smedmästaren E Hansson No 3 Callendegatan och dennes broder Johan Hansson att de Söndagen denl 6 de dennes kl 9 tiden på aftonen blifvit öfverfallne å Norra promenaden af flere uniformsklädde husarer och med slagsvapen slagne så att blodvite uppkommit, och dels af vid Lomma cementbruk anställde arbetaren Lars Persson att han samma dags afton kl 1/2 11 tiden öfverfallits bakom husarstallarne af en uniformerad husar, som var i sällskap med fyra andra likaledes uniformsklädde husarer och dervid slagne så illa att han måst af fältskär förbindas.

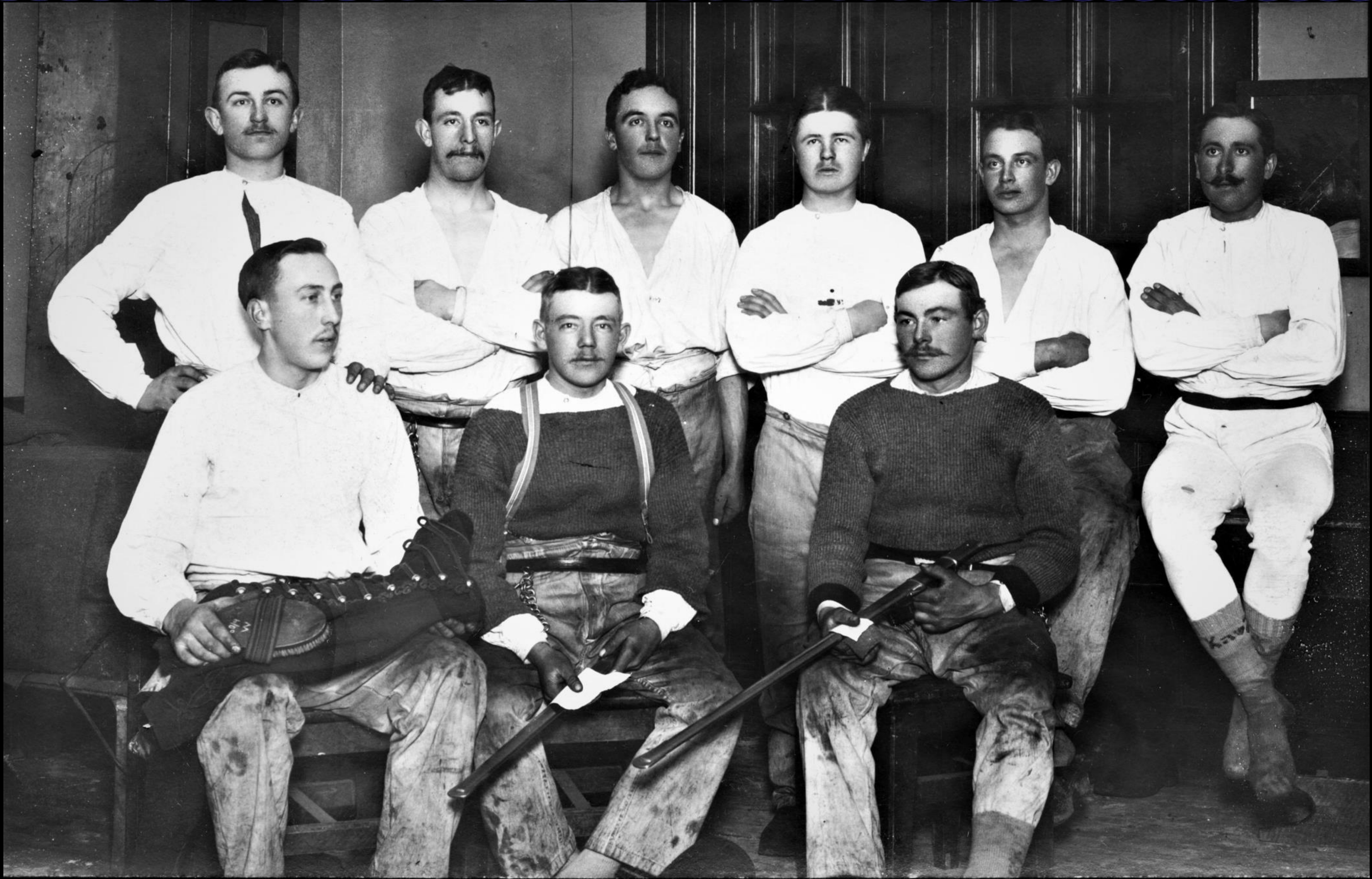

Utan tvekan hade det värvade manskapet vid Kronprinsens Husarregemente...........

sin sociala och ekonomiska hemvist i samhällets lägsta skikt – i den proletära och icke yrkesutbildade befolkningen. Såväl 1800- som 1900-talshusarerna hade dessutom i huvudsak en skånsk, agrar bakgrund och var söner till landsbygdens obesuttna och fattiga; till drängarna, torparna, husmännen, soldaterna, inhyseshjonen och de ogifta pigorna.

Knappt en femtedel av husarerna var gifta, och huvuddelen av dessa hade sina familjer i staden.
Med allt fler tonåringar vid regementet gick också äktenskapsfrekvensen ner. Strax efter sekelskiftet var endast 2% av manskapet gift.

Regementets manskap var dåligt betalt, men fick i gengäld fri kost och logi. I ett nummer av veckotidningen Granskaren från år 1887 påpekas under vilka usla förhållanden husarerna kunde leva.

51,5 öre om dagen till värvade husaren

Det var för besvärligt att åt dessa få karlar hålla särskildt kök, hvarföre de fått en daglig aflöning af femtioett och ett halft öre pr man till att lefva af. Naturligtvis räcker detta hvarken till middag å hotel Horn eller sexa i Kungsparken, men det är väl heller icke meningen att dessa fosterlandets försvarare skola gödas.

Vad fick man för 50 öre

femtio öre var verkligen inte mycket för en ung eller medelålders man att leva av vid denna tid. För dessa ören kunde han endast till exempel få en halv liter brännvin; eller fem bier på en krog; eller en halv kyckling, två ägg och ett par cigaretter

Fast lön 10 kr per månad

Under senare delen av 1800-talet uppgick denna till tio kronor i månaden, varav två omedelbart insattes på sparbank. Följaktligen tillkom ungefär 25 öre om dagen.

Andra grupper hade bättre lön

Som jämförelse till husarlönen kan nämnas, att en jordbruksarbetare på 1890-talet hade ungefär 170 kronor om året plus fri kost och bostad. Industriarbetaren hade flera gånger mer betalt än husaren, men naturligtvis inga naturaförmåner.

1920

Det populäraste tillhållet för manskapet

från 1870-talet fram till mitten av 1880-talet var Fredriksberg, som låg i hörnet av Östra Förstadsgatan och Fredriksbergsgatan. Under sin storhetstid på 1870-talet och i början av 1880-talet kunde trädgården besökas av över tusen personer. Ett annat samtida nöjesetablissemang var Davidshall, som låg i SödraFörstaden på hörnet av Södra Förstadsgatan och den nuvarande Regementsgatan.

Fredriksbergs värdshus, häst och vagn i förgrunden, Östra Förstadsgatan 43

År
1900

Här tog man sig en krogrunda

Andra krogar, som flitigt besöktes på 1870-talet, var Hellbergs krog vid Lilla torg, Cederbergs utskänkningsställe i Östra Förstaden, Wärdshuset Tunneln på Adelgatan och inte minst krogen Säden, som låg på Östra Tullgatan, strax invid kasernen. Bland 1880-talets favoritställen kan nämnas Novilla på Stora Trädgårdsgatan och källarlokalen under Hotell Horn.

SVENSKA

Allt yngre husarer

Varje ny generation husarer var yngre än denförra. På 1860- och 1870-talen hade genomsnittshusaren varit mellan 27 och 28 år gammal. På 1920-talet var han mellan 20 och 21 år, vilket också innebar, att en majoritet av husarerna var omyndiga.